

Výročná správa za rok 2013

Vážená členská schôdza!

Tak ako každý rok v tomto období je čas na bilancovanie výsledkov skončeného hospodárskeho roka.

Ako všetci viete rok 2013 bol pre naše družstvo značne netypický vzhľadom na zmeny v štruktúre výroby. Ako ste boli informovaní už na predchádzajúcej členskej schôdzi, vedenie družstva vzhľadom na pretrvávajúcu vysokú stratovosť chovu hovädzieho dobytku pristúpilo k jeho zrušeniu. Táto skutočnosť, okrem tradičných vplyvov počasia a realizačných cien, značne ovplyvnila hospodárske výsledky roku 2013, čo potvrdí rozbor hospodárenia družstva.

V oblasti výnosov sme v roku 2013 dosiahli nasledovné výsledky:
Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb činili 1 mil.222 tis. €, čo predstavuje oproti roku 2013 nárast o 267 tis. EUR.

Podieľal sa na ňom úsek rastlinnej výroby kde sme zaznamenali nárast tržieb z 574 tis. € na 882 tis. €, t.j. o 308 tis. Tento vývoj žiaľ nebol dôsledkom vysokých úrod, či nárastu realizačných cien, ale rozšírenia výroby. Od firmy GAMOTA s.r.o. Komárno sme v roku 2013 prevzali na obrábanie 341 ha ornej pôdy v katastri obce Modrany osiatej oziminami pšenicom a jačmeňom. Navyše, vzhľadom na zrušenie chovu HD, boli plochy v minulých rokoch vyčlenené pre objemové krmoviny kukuricu na siláž a lucerku, osiate tržnými plodinami, kukuricom na zrno a slnečnicou (výmera cca 200 ha). Úrody hustosiatych obilnín boli vzhľadom na dostatok vlahy v I. polroku (napršalo 409 mm – v roku 2012: ani nie polovica – 187 mm) na naše pôdy veľmi solídne:
u pšenice sme na výmere 338 ha dosiahli výnos 4,72 t/ha, jačmeň ozimný na výmere 215 ha zarodil 4,44 t/ha a u raži ozimnej zasiatej na pieskových pôdach po zlikvidovanej vinici na výmere 19 ha sme zaznamenali výnos 4,99 t/ha.

Radosť zo solídnych úrod nám však pokazili realizačné ceny, ktoré poklesli medziročne v priemere o 50 €/t (zo 190 – 200 v roku 2012 na 140 – 150 v roku 2013). Aj keď sme u všetkých hustosiatych obilnín vykázali zisk, vzhľadom na podmienky sme rozhodne očakávali viac.

Inou kategóriou bola ďalšia plodina – repka ozimná. Osiali sme ju na 50 ha, viacmenej len preto že nám zostalo osivo z predchádzajúceho roku. Na jar sme dlho uvažovali vzhľadom na zlé prezimovanie o jej vyoraní. Po zbere úrody 0,81t/ha sa nezdalo že jej ponechanie bolo dobrým rozhodnutím, avšak po zbere kukurice ktorá by repku nahradila musíme skonštatovať že sme zvolili menšie zlo.

Týmto sme sa dostali k ďalším dvom pestovaným plodinám, ktorými boli kukurica na zrno vo výmere 294 ha a slnečnica vo výmere 110 ha.

Žiaľ po nadpriemerných zrážkach v I. polroku prišlo obdobie sucha keď v mesiaci júl napršalo 10 mm, v auguste síce 49 mm, ale z toho 35 až posledný týždeň čo bolo neskoro. Slnečnica vzhľadom na koreňový systém, sucho a horúčavy prestála celkom solídne, veď úroda 2t/ha je v našich podmienkach slabší priemer, a to že sme u nej vykázali stratu cca 4 tis. € bolo zapríčinené tiež nízkou cenou.

Horšie dopadla kukurica na zrno, najmä neskôr zasiata, ktorá doplatila na veľké sucho počas kvitnutia a nasadzovania klasov, čo sa prejavilo na úrode 3,19 t/ha. To je približne polovica očakávanej úrody. Ďalšou ranou pre rentabilitu tejto plodiny bol pokles ceny z 210 na 150 €/t. Výsledkom je strata z pestovania kukurice vo výške 46 tis. €, ktorá vysoko prevýšila zisky z obilnín a u poľných plodín spolu sme tak vykázali stratu 19 tis. €.

Poslednou plodinou pestovanou v roku 2013 boli vinice na výmere 93,5 ha. Tieto vzhľadom na koreňový systém a zásoby vlahy z I. polroku, sucho takmer nepocítili. Úrodu 5,9 t/ha skôr negatívne ovplyvnilo chladné počasie počas kvitnutia, ktoré sa prejavilo najmä u CHARDONNAY menšími strapcami a takmer miniatúrnymi bobuľami. Vzhľadom na vysokú cukornatosť a kvalitu hrozna sa nám podarilo dosiahnuť priem. cenu 0,52 €/kg (vlni 0,50 €). Napriek nedosiahnutiu plánovanej úrody 7 t/ha a poklesu tržieb z 304 na 287 tis €, sme dosiahli z viníc zisk 23 tis. €. Za účelom zvýšenia rentability výroby sme v roku 2013 začali s obnovou 7 ha CHARDONNAY dopĺňaním jedincov z vlastných zdrojov. Posledný maštalný hnoj bol použitý na vyhnojenie viníc na jeseň 2013 a jar 2014 vo výmere 75 ha.

Chov hovädzieho dobytku bol ukončený predajom posledných zvierat v mesiaci máj 2013. Za mlieko dodané do odpredania kráv sme zinkasovali 99 tis. €, a mladé zvieratá boli odpredané za sumu 183 tis. €.

Tržby z rastlinnej a živočíšnej výroby dosiahli spolu výšku 1mil.163 tis. €, t.j. 95 % všetkých tržieb. Okrem toho sme odpredali zásoby siláže za 45 tis. € a 13 tis. € sme zinkasovali za služby traktorov a nákladnej dopravy.

Z ďalších výnosov sme zaznamenali pokles stavu zásob vlastnej výroby oproti začiatku roka o 41 tis. €.

Výnosy z aktivovania nákladov dosiahli výšku 16 tis. €. Jedná sa o hodnotu jalovic preradených do kráv.

Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu sme vykázali vo výške 273 tis. €, z toho 235 tis. za odpredané kravy, 21 tis. za stroje a 15 tis. za materiál.

Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti dosiahli výšku 231 tis. €, nárast oproti roku 2012 o 55 tis. € vznikol hlavne u dotácií na pôdu z dôvodu už spomínaného zvýšenia obhospodarovanej plochy.

Celkové výnosy družstva za rok 2013 tak dosiahli hodnotu 1 mil. 701 tis. €, oproti predchádzajúcemu roku viac o 502 tis. €.

V oblasti nákladov sme v jednotlivých nákladových položkách zaznamenali v hodnotenom roku nasledovný vývoj:

Spotreba materiálu a energie vo výške 560 tis. EUR, je oproti roku 2012 menšia o 140 tis. €.

Rozdiel vznikol hlavne u spotreby nakupovaných krmív, ktoré sme do ukončenia chovu HD spotrebovali za 60 tis. € (vlni 191 tis.)

Úspory sme zaznamenali i u pohonných hmôt v sume 17 tis. €, náhradných dielov 22 tis., energií i ostatného materiálu. Viacmenej všetky tieto úspory sú dôsledkom zrušenia chovu HD.

Náklady na osivá vo výške 78 tis. € sú na úrovni roku 2012. Nárast sme zaznamenali v spotrebe chemikálií zo 76 na 91 tis. €. Na hnojivá sme v roku 2013 vynaložili 154 tis. €, nárast oproti predchádzajúcemu roku o 45 tis. vznikol hlavne vyhnojením pôd v Modranoch na jeseň 2013.

Ďalšou položkou nákladov sú služby, za ktoré sme partnerským firmám uhradili 378 tis. €, čo predstavuje zvýšenie až o 234 tis. €. Tieto náklady súvisia s pozemkami od GAMOTY s.r.o., ktoré sme prevzali na jar už osiate oziminami a všetky ďalšie práce vykonávali partnerské organizácie.

Výrobná spotreba, t.j. spotreba materiálu, energie a služby dosiahla výšku 938 tis. €, oproti predchádzajúcemu roku viac o 94 tis. €. Napriek jej zvýšeniu, sme vzhľadom na vyššie tržby vykázali pridanú hodnotu vo výške 259 tis. Medziročný nárast o 134 tis. € predstavuje zvýšenie zdrojov na krytie ďalších nákladov.

Z tých sú najvýznamnejšie osobné náklady, ktoré boli tiež značne ovplyvnené redukciou výroby s následným znížením počtu pracovníkov na polovicu (PVOV v súčasnosti zamestnáva 20 pracovníkov). Spolu sme na osobné náklady vynaložili 323 tis. €, oproti minulému roku menej o 84 tis. Z toho mzdové náklady dosiahli výšku 216 tis., čo predstavuje úsporu 86 tis. €. 20 tis. € sme vyplatili brigádnikom pri zelených a zberových prácach vo vinici.

V náväznosti na pokles hrubých miezd sa družstvu znížili i náklady na sociálne poistenie (t.j. odvody) z 98 na 80 tis. Odchádzajúcim zamestnancom sme vyplatili odstupné vo výške 23 tis. €, čo znamenalo nárast sociálnych nákladov za 6 na 26 tis. €.

Dane do štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí sme odviedli vo výške 26 tis. €.

Odpisy dlhodobého majetku boli zúčtované vo výške 166 tis. €, čo predstavuje pokles odpisov o 30 tis. € z dôvodu celkového odpísania starších investícií.

Do nákladov sme zaúčtovali tiež zostatkovú cenu predaného majetku vo výške 127 tis. €, z toho účtovná hodnota predaných kráv predstavovala 115 tis. €. Ako už bolo spomenuté za tieto kravy sme zinkasovali až 235 tis., t.j. viac ako dvojnásobok účtovnej hodnoty. Tento rozdiel resp. zisk z predaja sme dosiahli vďaka skutočnosti, že až 80% kráv odkúpilo Združenie agropodnikateľov Dvory nad Žitavou na ďalší chov a nemuseli sme ich odpredať na bitúnky za oveľa nižšie ceny. Celkové náklady za podnik takto dosiahli výšku 1 mil. 613 tis. €, oproti roku 2012 viac o 80 tis. €

Napriek tomu že RV (poľné plodiny a vinica spolu) vykázali len minimálny zisk, vďaka ziskom z odpredaja kráv, ale i mladého dobytka a siláže sme dosiahli kladný hospodársky výsledok. Zisk pred zdanením predstavuje sumu 88 tis. €.

Vzhľadom na kladný hospodársky výsledok a možnosť umorenia strát z minulých rokov, sme za účelom daňovej optimalizácie prerušili daňový odpis u vybraného dlhodobého majetku v sume 68 tis. €. Vďaka tomu, ako i zmene sadzby dane z 23 na 22 % sme v roku 2013 zaúčtovali zápornú odloženú daň vo výške 29 tis. €.

Následkom toho sme za rok 2013 vykázali zisk po zdanení vo výške 117 tis. 141,64 €. Tento navrhuje predstavenstvo použiť na úhradu strát z minulých rokov.

Vážené členky, členovia!

Hospodárenie družstva v roku 2013 sa na majetku družstva prejavilo nasledovne:

K 31.12.2013 vykazujeme majetok v účtovnej hodnote 1 mil.627 tis. €, čo predstavuje oproti začiatku roka zníženie o 359 tis. €.

Z toho dlhodobý hmotný majetok evidujeme vo výške 1 mil.158 tis. €. Na jeho zníženie o 247 tis. sa podieľalo hlavne zrušenie chovu kráv (k 1.1. stav 116 tis., k 31.12. 0) a účtovné odpisovanie majetku pri minimálnych investíciách. (V roku 2013 sme nakúpili traktorovú cisternu na fekálie za 17 tis. €, a preradili do základného stáda jalovice v hodnote 16 tis. €).

Obežný majetok sme ku koncu roka vykázali vo výške 443 tis., oproti začiatku roka menej o 109 tis. €.

Zníženie vzniklo hlavne u pohľadávok z obchodného styku z 246 na 144 tis. €. Toto zníženie je jednak dôsledkom lepšej platobnej disciplíny nového odberateľa hrozna, ako i absencie pohľadávok za mlieko.

Zásoby evidujeme vo výške 287 tis. €, oproti začiatku roka menej len o 7 tis., avšak veľké zmeny nastali v skladbe zásob. V dôsledku zrušenia chovu HD klesli mladé zvieratá na nulu – začiatkom roku hodnota 69 tis., výrobky z 31 tis. na 5 tis. (objemové krmivá),

a nakúpený materiál z 27 na 15 tis. €. Naopak vzhľadom na spomínané vyhnojenie modranských pozemkov priemyselnými hnojivami a viníc maštalným hnojom vzrástla nedokončená rastlinná výroba zo 167 na 267 tis.,

Finančné prostriedky v pokladni a na účtoch v bankách ku koncu roka činili podobne ako na začiatku roka 12 tis. EUR.

Vážení družstevníci!

Z celkového majetku 1 mil. 627 tis. € cudzie zdroje krytia majetku, t.j. záväzky dosiahli výšku 947 tis. €, čo predstavuje medziročný pokles o 374 tis. €.

O tento sa pričínili všetky kategórie záväzkov. Z dôvodu zaúčtovania zápornej odloženej dane dlhodobé záväzky klesli zo 147 na 118 tis. €.

Krátkodobé záväzky poklesli z 949 na 801 tis. €, t.j. o 148 tis. Z toho záväzky z obchodného styku o 149 tis.

Bankový úver sme na začiatku roka čerpali vo výške 182 tis. €. Tento bol koncom roku splatný, t.j. stav úverov k 31.12. je nulový.

Kladný hospodársky výsledok sa prejavil nielen v poklese cudzích, ale i zvýšením vlastných zdrojov krytia majetku. Vlastné imanie družstva vzrástlo z 513 na 547 tis. € t.j. o 34 tis., a predstavuje 33,6 % - né krytie majetku vlastnými zdrojmi.

Toľko k výsledkom hospodárenia družstva v roku 2013, ktoré určite každého trochu potešili avšak, nad ktorými stále visí tieň živočíšnej výroby.

Ako z tejto správy jasne vyplýva, kladný výsledok bol dosiahnutý takmer výlučne len vďaka likvidácii chovu hovädzieho dobytku. Pri jeho zachovaní, by sme určite boli znovu v červených číslach.

Trochu optimizmu nám dáva skutočnosť, že i bez výnosov z likvidácie chovu HD by rastlinná výroba, resp. družstvo dosiahlo výsledok niekde okolo nuly. Vzhľadom na prepad realizačných cien a vývoj počasia, ktoré nám zapríčinili státisícové výpadky v tržbách, nám toto zistenie dáva nádej na lepšiu budúcnosť.

V roku 2014 plánujeme hospodáriť na 1.136,89 ha pôdy, z toho vinice pestujeme na výmere 98,58 ha. V súčasnosti, po ukončení rezu, prebieha uväzovanie ťažňov. Máme pripravených do škôlky na vypestovanie sadeníc 11.000 prútov. Nakoľko sa za posledné 3 roky odbyt i cena hrozna stabilizovali, považujeme túto plodinu za perspektívnu a počítame so zvýšením výmery.

Z ozimín sme na jeseň zasiali 189 ha pšenice, 110 ha jačmeňa a 19 ha raži. Porasty po zime (alebo nezime) sú v dobrom stave a v minulých dňoch boli druhýkrát prihnojené. V týchto dňoch prebieha základné hnojenie a príprava pôdy na sejbu kukurice vo výmere 558 ha a slnečnice na ploche 163 ha.

Za účelom dosiahnutia plánovaných úrod vykonávame všetko hnojenie na základe pôdnych rozborov jednotlivých parciel.

Vzhľadom na oklieštené možnosti vo vybavení techniky, ale i v počte zamestnancov, plánujeme obrábanie modranských pozemkov, tak ako i v minulom roku, prostredníctvom služieb partnerských podnikov.

Považujem tiež za nutné informovať členskú schôdzu o priebehu odpredaja prebytočnej techniky a technológií. Už v minulom roku sme začali s odpredajom starých a nepotrebných strojov, väčšinou používaných pre potreby živočíšnej výroby. V minulých týždňoch sme likvidovali kukuričné sušiarne prerobené na stavebné sklady a tabakovú sušiareň. Išlo

o provizórne stavby so železnou konštrukciou staré 40 a viac rokov, ktoré sa nepoužívali cca 20 rokov. Zároveň sa rozoberali, resp. rozpalovali staré výbehy pre zvieratá, nepotrebné technológie – sušička, čistička, nádrže, ako i zábrany v starých nepoužívaných maštaliach. Maštale rekonštruované a používané posledných 15 rokov pre HD i ošípané zostali kompletne.

Použiteľná technika či materiál sa odpredávali záujemcom, ostatné sme odpredali ako železný šrot – spolu 138 ton. Vzhľadom na pokles cien ďalší pripravený šrot odpredáme až koncom roka.

Záverom mi dovoľte vysloviť poďakovanie za spoluprácu všetkým partnerským firmám, hlavne GAMEX TRADING, s.r.o. Komárno, GAMOTA s.r.o. Komárno a VIREX s.r.o. Nesvady.

Poďakovanie patrí samozrejme i zamestnancom za odvedenú prácu, a to nielen terajším ale i bývalým, s ktorými sme sa v minulom roku museli rozlúčiť.

Som veľmi rád, že drvivá väčšina z nich pochopila situáciu a nezanevrela na družstvo. Mnohí nám dokonca prišli vypomôcť pri zbere hrozna, za čo im ešte raz ďakujem.

Ing. Vladimír Kajan
predseda PVOD

